

EDUSKUNNAN VASTAUS 219/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 23/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 29/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) 18 c §:n 1 momentti, 25 §:n 1 momentin 2 kohdan c alakohta, 53 a §:n 1 momentti sekä 57 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 18 c §:n 1 momentti, 53 a §:n 1 momentti ja 57 §:n 3 momentti laissa 537/1999 ja 57 §:n 2 momentti laissa 648/2000, sekä *lisätään* lakiin uusi 34 d—34 f § seuraavasti:

18 c §

Edellytykset oleskeluluvan myöntämiselle ulkomailla olevalle henkilölle perhesiteen perusteella

Suomessa asuvan ulkomaalaisen, joka on saanut oleskeluluvan pakolaisuuden, suojelun tarpeen taikka tilapäisen suojelun perusteella, tai Suomessa asuvan Suomen taikka muun Pohjoismaan kansalaisen perheenjäsenelle myönnetään oleskelulupa, jollei luvan myöntämistä vastaan ole yleiseen järjestykseen tai turvallisuuteen perustuvia taikka muita painavia syitä. Oleskeluluvan myöntäminen ratkaistaan ottaen huomioon kaikki asiassa ilmenevät seikat kokonaisuudessaan. Kokonaisharkinnassa otetaan myös huo-

mioon Suomessa jo luvallisesti asuvan mahdollisuus muuttaa takaisin kotimaahansa tai johonkin kolmanteen maahan viettämään perhe-elämää, jos hänen perhesiteidensä voidaan kokonaisuudessaan katsoa painottuvan sinne.

25 §

Työlupavelvollisuudesta vapautetut

Työlupaa ei tarvitse ulkomaalainen:

2) joka on saanut määräaikaisen oleskeluluvan ja:

c) joka on 35 §:ssä tarkoitettu pakolainen taikka joka on saanut oleskeluluvan 31 §:n mukaan suojelun tarpeen tai 34 e §:n mukaan tilapäisen suojelun perusteella.

34 d §

Tilapäinen suojelu

Tilapäistä suojelua voidaan antaa kansainvälisen suojelun tarpeessa olevalle ulkomaalaiselle, jonka turvallinen paluu kotimaahansa tai pysyvään asuinmaahansa ei ole mahdollinen sen vuoksi, että maasta tai sen lähialueilta on tapahtunut ihmisten joukkopako aseellisen selkkauksen tai muun väkivaltatilanteen taikka ympäristökatastrofin vuoksi. Tilapäisen suojelun antaminen edellyttää, että suojelun tarve voidaan arvioida lyhytaikaiseksi. Tilapäisen suojelun kesto on yhteensä enintään kolme vuotta.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa väestöryhmästä, johon tilapäistä suojelua voidaan soveltaa, sekä ajanjaksoista, jolloin oleskelulupia tilapäisen suojelun perusteella voidaan myöntää.

34 e §

Oleskeluluvan myöntäminen tilapäisen suojelun perusteella

Tilapäisen suojelun tarpeessa olevalle ulkomaalaiselle voidaan myöntää tilapäisluonteinen oleskelulupa enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Ulkomaalaisvirasto myöntää ensimmäisen oleskeluluvan. Jos suojelun tarve jatkuu, poliisi myöntää uuden oleskeluluvan enintään siihen saakka, kun tilapäiselle suojelulle valtioneuvoston päätöksessä määrätty ajanjakso päättyy.

Oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella voidaan jättää myöntämättä, jos ulkomaalaisen katsotaan olevan vaaraksi yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle taikka jos on perusteltua syytä epäillä hänen syyllistyneen pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen (SopS

77/1968) 1 artiklan F kappaleessa tarkoitettuun tekoon.

34 f §

Tilapäistä suojelua saavan ulkomaalaisen turvapaikkahakemuksen käsittely

Ulkomaalaisen tekemän turvapaikkahakemuksen käsittely keskeytetään siksi ajaksi, jonka hänelle tilapäisen suojelun perusteella myönnetty oleskelulupa on voimassa. Turvapaikkahakemus voidaan kuitenkin tilapäisen suojelun aikana käsitellä, jos tähän ilmenee perusteltua syytä. Turvapaikkahakemus on otettava käsiteltäväksi, jos tilapäisen suojelun kestäessä tulee viereille menettely hakijan poistamiseksi maasta.

Tilapäisen suojelun päätyttyä turvapaikkahakemuksen käsittely raukeaa, jos hakija ei ulkomaalaisviraston häneltä sitä kirjallisesti tiedusteltua ilmoita, että hän haluaa turvapaikkahakemuksensa käsittelyä.

Turvapaikkahakemuksen käsittely raukeaa, jos ulkomaalainen tilapäisen suojelun perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassa ollessa tai sen voimassaoloajan päätyttyä peruuttaa turvapaikkahakemuksensa tai muuttaa maasta pois.

53 a §

Henkilötuntemerkkien ottaminen

Poliisimies tai passintarkastaja saa tunnistamista ja rekisteröintiä varten ottaa sormenjäljet, valokuvan sekä muut henkilötuntemerkit ulkomaalaisesta:

1) joka on hakenut turvapaikkaa tai oleskelulupaa suojelun tarpeen tai tilapäisen suojelun perusteella;

2) joka on hakenut oleskelulupaa perhesiteen perusteella;

3) joka on määrätty käännytettäväksi tai maasta karkotettavaksi; taikka

4) jonka henkilöllisyys on epäselvä.

57 §

Muutoksenhaku ulkomaalaisviraston päätökseen

Ulkomaalainen, joka on tyytymätön ulkomaalaisviraston turvapaikkaa taikka suojelun tarpeen tai tilapäisen suojelun perusteella myönnettävää oleskelulupaa koskevaan päätökseen tai näihin liittyvään ulkomaalaisviraston käännättämistä koskevaan päätökseen taikka pakolaisuuden lakkaamista koskevaan päätökseen, saa va-

littaa päätöksestä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valittaa ei kuitenkaan saa ulkomaalaisviraston päätöksestä, jolla viisumi tai oleskelulupa on peruutettu ennen kuin ulkomaalainen on saapunut maahan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2001